

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від «31» серпня 2017 року
(протокол № 1)

Виробнича практика зі спеціалізації
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)
спеціальності 014 Середня освіта (Здоров'я людини)

Бердянськ
2017 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: С.І. Кара, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри основ здоров'я, фізичної реабілітації та екології

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету «16» червня 2017 року, протокол № 8.

ВСТУП

Практика є одним із засобів забезпечення ефективності та якості підготовки майбутніх фахівців. Виробнича практика зі спеціалізації є продовженням лекційних та практичних курсів освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Здоров'я людини. Фізична реабілітація». Вона доповнює і поглиблює теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти, створює умови для закріплення набутих та отримання нових умінь і навичок майбутніх вчителів-реабілітологів.

Виробнича практика зі спеціалізації організовується з відривом від навчання і дозволяє ознайомити здобувачів вищої освіти з:

- роботою, статутом та правилами внутрішнього розпорядку, матеріально-технічною базою закладу;
- особливостями роботи вчителя-реабілітолога;
- документацією та правилами її оформлення;
- сучасними тенденціями науково-технічного прогресу, їх суттю та врахуванням у практичній діяльності.

Відповідно до навчального плану спеціальності 014 Середня освіта (Здоров'я людини) виробнича практика з фізичної реабілітації проводиться у 7 семестрі, її тривалість становить 6 тижнів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентостей:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою (усно та письмово).

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології.

ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК 11. Здатність проводити оцінку та моніторинг рівня здоров'я, прогнозувати стан індивідуального та суспільного здоров'я; здійснювати індивідуальні та групові консультації з питань здорового способу життя.

ФК 12. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці корекційно-реабілітаційної роботи.

ФК 13. Здатність розробляти та супроводжувати індивідуальні програми реабілітації, надавати реабілітаційні послуги в межах сформованих компетентностей для дітей, які мають вади розвитку.

ФК 14. Здатність організовувати інклюзивний освітній процес.

Та демонструвати такі програмні результати навчання:

ПРН 21. Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ПРН 18. Уміти спілкуватися державною мовою та застосовувати іноземну мову в професійній діяльності.

ПРН 20. Застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ПРН 22. Застосовувати сучасні інформаційні технології у професійній діяльності.

ПРН 8. Уміти цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

ПРН 3. Знати та розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 14. Уміти проводити діагностичне обстеження дітей та підлітків з використанням експрес-методів діагностики здоров'я.

ПРН 15. Застосовувати знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів корекційно-реабілітаційної роботи.

ПРН 16. Уміти здійснювати реабілітаційні заходи для усунення або компенсації рухових порушень та асоційованих з ними обмежень активності та участі дитини в діяльності.

ПРН 17. Уміти організувати інклюзивний освітній процес.

На виробничу практику відводиться 9 кредитів ЄКТС/ 270 годин.

1. МЕТА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Метою виробничої практики зі спеціалізації є формування у майбутніх фахівців базових професійно-практичних знань, умінь та навичок, особистісних якостей вчителя-реабілітолога, необхідних для успішної роботи в закладах загальної середньої освіти в умовах інклюзії, реабілітаційних установах; формування прагнення до професійного самовдосконалення.

2. ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Завдання практики:

- формування у студентів професійної спрямованості, стійкого інтересу до професії;
- формування професійного уявлення про роботу вчителя-реабілітолога;
- формування вмінь та навичок планування реабілітаційно-оздоровчої роботи;
- формування базових знань, умінь і навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності зі спеціалізації «фізична реабілітація», прийняття самостійних рішень, виховання потреби в самоосвіті, систематичному оновленні власних знань та творчого використання їх у практичній діяльності.

Зміст практики

До змісту виробничої практики зі спеціалізації входить:

1. Ознайомлення студентів з реабілітаційно-оздоровчою роботою закладу:

- установчими документами, нормативно-правовою та матеріально-технічною базою, його організаційно-управлінською структурою; сайтом.
- основними завданнями і видами роботи;
- посадовими інструкціями;
- сучасними методами і формами організації роботи вчителя-реабілітолога;

– режимом роботи, організацією та проведенням реабілітаційно-оздоровчої заходів.

2. Навчально-методична робота:

– оцінка стану дитини (акуратний збір та аналіз анамнезу, опитуючи дітей/членів його сім'ї);

– планування програми реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибір відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість);

– складання індивідуальної програми проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.

3. Навчально-дослідна робота:

– провести педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму;

– ознайомитися з науково-методичною літературою та підготувати реферат з обраної проблематики відповідно до захворювання пацієнта (наприклад, фізична реабілітація при травмах і ушкодженнях опорно-рухового апарату; фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях; фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи; фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів тощо);

– підготовка методичних рекомендацій (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.

Зміст практики за тижнями

Тижні	Зміст практики
Перший- другий	Настановча конференція з виробничої практики зі спеціалізації 1. Ознайомлення студентів з реабілітаційно-оздоровчою роботою закладу: <ul style="list-style-type: none">– установчими документами, нормативно-правовою та матеріально-технічною базою, його організаційно-управлінською структурою; сайтом.– основними завданнями і видами роботи;– посадовими інструкціями;– сучасними методами і формами організації роботи вчителя-реабілітолога;

	<p>– режимом роботи, організацією та проведенням реабілітаційно-оздоровчої заходів.</p> <p>2. Навчально-методична робота:</p> <p>– оцінка стану дитини (акуратний збір та аналіз анамнезу, опитуючи дітей/членів його сім'ї);</p> <p>– планування програми реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибір відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість);</p> <p>– складання індивідуальної програми проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.</p> <p>3. Навчально-дослідна робота:</p> <p>– провести педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму;</p> <p>– ознайомитися з науково-методичною літературою та підготувати реферат з обраної проблематики відповідно до захворювання пацієнта (наприклад, фізична реабілітація при травмах і ушкодженнях опорно-рухового апарату; фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях; фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи; фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів тощо);</p> <p>– підготовка методичних рекомендацій (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.</p>
Третій	<p>1.Ознайомлення студентів з реабілітаційно-оздоровчою роботою закладу:</p> <p>– сучасними методами і формами організації роботи вчителя-реабітолога;</p> <p>– режимом роботи, організацією та проведенням реабілітаційно-оздоровчої заходів.</p> <p>2.Навчально-методична робота:</p> <p>– оцінка стану дитини (акуратний збір та аналіз анамнезу, опитуючи дітей/членів його сім'ї);</p> <p>– складання та апробація індивідуальної програми проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.</p> <p>3. Навчально-дослідна робота:</p> <p>– провести педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму;</p> <p>– ознайомитися з науково-методичною літературою з обраної проблематики</p>

	<p>відповідно до захворювання пацієнта (наприклад, фізична реабілітація при травмах і ушкодженнях опорно-рухового апарату; фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях; фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи; фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів тощо);</p> <p>– підготовка методичних рекомендацій (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.</p>
Четвертий	<p>1.Ознайомлення студентів з реабілітаційно-оздоровчою роботою закладу:</p> <p>– сучасними методами і формами організації роботи вчителя-реабілітолога.</p> <p>2.Навчально-методична робота:</p> <p>– планування програми реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибір відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість);</p> <p>– складання та апробація індивідуальної програми проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.</p> <p>3. Навчально-дослідна робота:</p> <p>– провести педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму;</p> <p>– ознайомитися з науково-методичною літературою та підготувати реферат з обраної проблематики відповідно до захворювання пацієнта (наприклад, фізична реабілітація при травмах і ушкодженнях опорно-рухового апарату; фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях; фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи; фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів тощо);</p> <p>підготовка методичних рекомендацій (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.</p> <p>Оформлення звітної документації.</p>
П'ятий-шостий	<p>1.Ознайомлення студентів з реабілітаційно-оздоровчою роботою закладу:</p> <p>– сучасними методами і формами організації роботи вчителя-реабілітолога.</p> <p>2.Навчально-методична робота:</p> <p>– планування програми реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибір відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість);</p> <p>– корекція індивідуальної програми проведення реабілітаційно-оздоровчих</p>

	<p>заходів.</p> <p>3. Навчально-дослідна робота:</p> <ul style="list-style-type: none"> – провести педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму; – підготувати реферат з обраної проблематики відповідно до захворювання пацієнта (наприклад, фізична реабілітація при травмах і ушкодженнях опорно-рухового апарату; фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях; фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи; фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів тощо); – підготовка методичних рекомендацій (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури. <p>Оформлення звітної документації.</p>
	<p>Звітна конференція з виробничої практики</p>

Методи навчання : інструктаж, спостереження, аналіз, синтез, самоаналіз, узагальнення.

3.ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ: залік.

4. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

У кінці практики студенти здають керівнику таку звітну документацію:

1. Щоденник, у якому відображено зміст проведеної роботи.
2. Індивідуальний план роботи.
3. Програму проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.
4. Реферат з обраної проблематики.
5. Методичні рекомендації до самостійних занять з ЛФК.
6. Характеристику студента.
7. Звіт про проходження практики.

Усі звітні матеріали подаються керівнику практики в триденний термін після її закінчення.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

**Розподіл балів за видами діяльності здобувачів вищої освіти під час
виробничої практики зі спеціалізації**

Ознайомлення студентів з реабілітаційно-оздоровчою роботою закладу	Навчально-методична робота	Навчально-дослідна робота	Оформлення звітної документації, захист практики	Усього
25	25	25	25	100

Оцінювання навчально-методичної роботи здобувача вищої освіти

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (рівень навчальних досягнень)	Критерії
21-25	Відмінно (високий рівень)	Здобувач самостійно та правильно оцінює стан дитини; самостійно планує програму реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибір відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість); складає та корегує індивідуальну програму проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.
16-20	Добре (достатній рівень)	Здобувач самостійно та правильно оцінює стан дитини; планує програму реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибір відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість); за допомогою керівника практики складає та корегує індивідуальну програму проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.
11-15	Задовільно (середній рівень)	Здобувач недостатньо впевнено оцінює стан дитини; за допомогою керівника практики планує програму реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибір відповідних

		методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість); складає та корегує індивідуальну програму проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.
1-10	Незадовільно (низький рівень)	Здобувач не здатний оцінити стан дитини; планувати програму реабілітації (складання реабілітаційного прогнозу; вибрати відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість); скласти індивідуальну програму проведення реабілітаційно-оздоровчих заходів.

Оцінювання навчально-дослідної роботи здобувача вищої освіти

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (рівень навчальних досягнень)	Критерії
21-25	Відмінно (високий рівень)	Здобувач самостійно та правильно проводить педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму; вивчає науково-методичну літературу, готує реферат з обраної проблематики відповідно до захворювання пацієнта; готує методичні рекомендації (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.
16-20	Добре (достатній рівень)	Здобувач самостійно та правильно проводить педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму; вивчає науково-методичну літературу, готує реферат з обраної проблематики відповідно до захворювання пацієнта; за допомогою керівника практики готує методичні рекомендації (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.

11-15	Задовільно (середній рівень)	Здобувач з помилками проводить педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму; вивчає науково-методичну літературу, готує реферат з обраної проблематики відповідно до захворювання пацієнта; за допомогою керівника практики за допомогою керівника практики готує методичні рекомендації (відповідно до захворювання дитини) до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.
1-10	Незадовільно (низький рівень)	Здобувач з помилками проводить педагогічні спостереження; необхідні вимірювання, тестування рівня функціонування основних систем організму; не цікавиться науково-методичною літературою, не здатний підготувати методичні рекомендації до самостійних занять з використанням засобів лікувальної фізичної культури.

Оформлення звітної документації, захист практики

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (рівень навчальних досягнень)	Критерії
21-25	Відмінно (високий рівень)	Здобувач своєчасно надав всю необхідну документацію; впевнено захищає представлений звіт, згідно з вимогами. Виступає на підсумковій конференції з оригінальним повідомленням та мультимедійною презентацією, обґрунтовано і переконливо відповідає на поставлені запитання.
16-20	Добре (достатній рівень)	Мали місце поодинокі недоліки у звітній документації. Здобувач захищає своєчасно представлений та правильно оформлений звіт. Виступ на підсумковій конференції розкриває високий ступінь виконання завдань практики, характеризується логічною структурою, але є певні недоліки.

11-15	Задовільно (середній рівень)	Здобувач несвоєчасно надав необхідну документацію; є недоліки у звітній документації. Студент захищає представлений звіт, але не повно відповідає на поставлені запитання. Виступає з повідомленням на підсумковій конференції без мультимедійної презентації.
1-10	Незадовільно (низький рівень)	Представлений звіт має значні зауваження, або представлений не вчасно, відповіді на поставлені йому запитання недостатньо повні; або здобувач присутній на підсумковій конференції, але не виступає з повідомленням, не має презентації, участі у обговоренні наслідків проходження виробничої практики не бере; або не надав необхідну документацію, не виконав завдань, не представив та не захистив звіт.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Закон України «Про вищу освіту» // Освіта. – 2014.
2. Закон України “Про освіту” Закон України від 23 травня 1991 року №1060-ХІІ // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 34. – ст. 451.

3. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ ст.»). – К.: Радуга, 1999.

4. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.П. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с.

5. Мурза В.П. Фізична реабілітація: навч. посібник / В.П. Мурза – К.: Орлан, 2004. – 599 с.

6. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник / В.М. Мухін. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К.: Олімпійська література, 2005. – 422 с.

7. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 08 квітня 1993 року № 93.

8. Положення про проведення практики студентів Бердянського державного педагогічного університету (додаток 2 до наказу ректора від 26.12.2013 №198).

Допоміжна

9. Кара С. І. Клінічна практика: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 227 Фізична реабілітація / С. І. Кара. – Бердянськ: БДПУ, 2019. – 27 с.

10. Медична та соціальна реабілітація: навчальний посібник / За ред. І.Р.Мисули, Л.О.Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.

11. Физическая реабилитация: учебник / Под общей ред. С.Н. Попова. – Ростов-н/Дону: Феникс, 2004. – 608 с.